

ЦЕНТРАЛІЗОВАНІ ЗАКУПІВЛІ ЛІКІВ У 2022 РОЦІ

Вступне слово

БФ “Пацієнти України” продовжує здійснювати моніторинг централізованих закупівель ліків та медичних виробів за державні кошти.

Останні три роки були особливо складними для медичної галузі – спершу пандемія COVID-19, потім війна. Ці виклики змусили медичну систему швидко адаптуватися до нових труднощів. У таких умовах важливо, щоб державні закупівлі ліків були ефективними та максимально спрямованими на задоволення потреб пацієнтів.

Належне планування, вдале проведення закупівель та своєчасне постачання – є ключовими факторами у забезпеченні доступу до якісної медичної допомоги для всіх громадян України.

Тож у цьому звіті ми проаналізуємо централізовані закупівлі ліків та медичних виробів, проведені Державним підприємством “Медичні закупівлі України” за кошти державного бюджету 2022 року та їх ефективність. Ми розглянемо, скільки коштів було використано, розмір економії, які ліки були закуплені та за якими цінами, а також як здійснювалися поставки до закладів охорони здоров'я.

Закупівлі ДП МЗУ, які аналізував БФ “Пацієнти України” у 2022 році

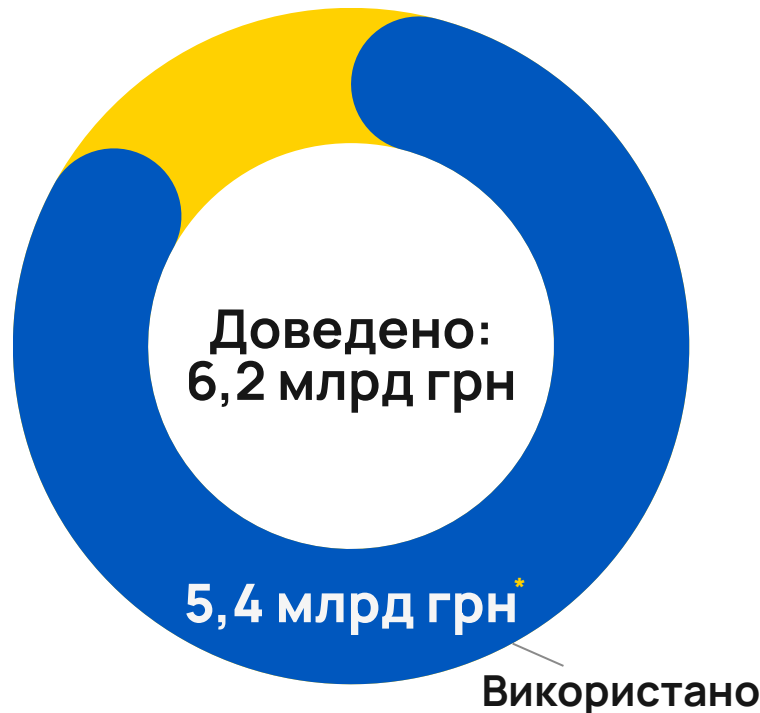
У 2022 році ДП МЗУ закуповувало ліки та медвироби в рамках централізованих закупівель, а також медичні товари за кошти, зібрані через платформу UNITED24, яка була створена за ініціативи Президента України для підтримки нашої держави в умовах війни.

Наш фонд провів моніторинг закупівель за 22 напрямками в межах бюджетної програми за КПКВК 2301400 “Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру”:

- Аутизм
- Гепатити В та С
- Дитяча гемофілія
- Дитяча онкологія
- Дитячий церебральний параліч (ДЦП)
- Донорство крові
- Допоміжні репродуктивні технології (ДРТ)
- Доросла гемофілія
- Доросла онкологія
- Ендопротези
- Ідіопатична сімейна дистонія (ІСД)
- Легенева артеріальна гіпертензія (ЛАГ)
- Летальність
- Муковісцидоз
- Нанізм
- Орфанні захворювання
- Первинні імунodefіцити (ПІД)
- Розсіяний склероз
- Серцево-судинні захворювання (ССЗ)
- Скринінг новонароджених
- Цукровий діабет
- Ювенільний ревматоїдний артрит (ЮРА)

Загальні дані про закупівлі

Виділений бюджет на закупівлю медикаментів в рамках 22 напрямів становить 6,2 млрд грн, з них використано 5,4 млрд грн. Загальна кількість позицій, яку планували закупити – 742 міжнародні непатентовані назви (МНН). Відсоток забезпечення ліками становить 96% – 697 МНН було законтрактовано через ProZorro, систему MedData та глобальну закупівельну систему SAP Ariba, 12 МНН були закуплені шляхом укладання договорів керованого доступу (ДКД) та 2 препарати були отримані як гуманітарна допомога. Тож в результаті маємо 711 МНН.

* враховуючи орієнтовну вартість препаратів, які були закуплені по ДКД

Трохи детальніше про ДКД

У 2022 році вперше запрацював механізм закупівлі ліків шляхом укладання договорів керованого доступу. Це механізм, який дає змогу державі закуповувати інноваційні лікарські засоби за значно нижчими за ринкові цінами. Такі договори є повністю конфіденційними, завдяки чому країна отримує знижки на ліки, а постачальники — стабільні та гарантовані умови постачання їх медикаментів протягом терміну дії такого договору.

За допомогою цього інструмента закупили 12 препаратів (в рамках проаналізованих напрямів), а також 1 препарат для лікування хворих на спінальну м'язову атрофію (№1, №2).

Спінальна м'язова атрофія

Рисдиплам, флакони, 60 мг

Первинні імунodefіцити

Інгібітор С1-естерази людини, флакони,
500 МО

Орфанні захворювання

Велаглуцераза альфа, флакони,
400 ОД

Ідурсульфаз, флакони, 2 мг/мл

Галсульфаз, флакони, 1 мг/мл

Елосульфаз альфа, флакони, 1 мг/мл

Алглюкозидаза альфа, флакони, 50 мг

Іміглуцераза, флакони, 400 ОД

Ларонідаза, флакони, 100 ОД/мл

Дитяча гемофілія

Антиінгібіторний коагулянтний
комплекс, флакони, 500 МО

Антиінгібіторний коагулянтний
комплекс, флакони, 1000 МО

Доросла гемофілія

Антиінгібіторний коагулянтний
комплекс, флакони, 500 МО

Антиінгібіторний коагулянтний
комплекс, флакони, 1000 МО

Ліки по “гуманітарці”

В якості гуманітарної допомоги було отримано два препарати для лікування хворих на вірусний гепатит С – Софосбувір/велпатасвір, таблетки, 200 мг/50 мг та Софосбувір/ледіпасвір, таблетки, 200 мг/45 мг.

Також тут варто додати, що п'ять напрямів, які були доведені держпідприємству на 2022 рік були передані на закупівлю міжнародним донорам, а саме:

- Антиретровірусна терапія;
- Діагностика ВІЛ-інфекції;
- Протитуберкульозні препарати;
- Діагностика туберкульозу;
- Замісна підтримуюча терапія.

Таке рішення було ухвалене після 24 лютого 2022 року з метою розвантаження бюджету сфери охорони здоров'я в умовах військової агресії росії проти України.

Препарати, які не були закуплені

У 2022 році не вдалося закупити 31 позицію, що складає 4% від доведеної кількості. Варто зазначити, що у порівнянні з попередніми роками, цьогоріч відсоток незакуплених препаратів є найменшим.

Напрями	Перелік МНН
Дитяча онкологія (12)	Амфотерицин В ліпосомальний, Бусульфан, Дактиномицин, Дорипенем, Еритропоетин (епоетин-альфа) 20 000 МО; 40 000 МО, Циклоспорин, Морфіна сульфат, Такролімус, Третиноїн, Флударабін, Контейнер для збору кісткового мозку
Серцево-судинні захворювання (4)	Комплект витратних матеріалів для проведення процедури кріоабляції, Оксигенатор для дорослих більше 50 кг з комплектом магістральних труб, Референтний електрод для навігаційних систем, Система для охолодження абляційних зрошуваних катетерів
Аутизм (3)	Атомоксетин, Метилфенідат, Оланзапін
Доросла онкологія (3)	Кальцію фолінат, Самарій (153Sm) лексидронам, Флударабін
Дитяча гемофілія (2)	Фактор коагуляції крові людини VIII та фактор Віллебранда людини (із співвідношенням факторів 1 до 0,75 і більше) 500 МО; 1000 МО
Доросла гемофілія (2)	Фактор коагуляції крові людини VIII та фактор Віллебранда людини (із співвідношенням факторів 1 до 0,75 і більше) 500 МО; 1000 МО
Летальність (2)	Антирабічний імуноглобулін (людський), Протиботулічна сироватка (антитоксин) (кінська) гептавалентна типів А - G
Первинні імунодефіцити (2)	Вориконазол, Тейкопланін
Гепатити В та С (1)	Пегінтерферон альфа-2а

Використаний бюджет та економія

Вартість законтракованих 697 позицій становить 4,8 млрд грн.

12 препаратів по ДКД обійшлися державі орієнтовно в 619 млн грн – сума є приблизною, оскільки такі договори не є публічними, тож розрахунок проводився на основі даних про заплановану до закупівлі кількість препаратів на 2022 рік та цін 2021 року.

Близько 20 млн грн державних коштів було заощаджено завдяки лікам, які ДП МЗУ отримало як гуманітарну допомогу (2 МНН). Орієнтовна вартість незакуплених препаратів становить 156 млн грн (31 МНН).

Невикористані кошти були спрямовані на покриття дефіциту тих напрямів, вартість яких перевищувала виділений бюджет. Дефіцит коштів був спричинений зростанням курсу гривні до долара США до 35% протягом 2022 року, що призвело до збільшення цін на препарати. Проте, попри це, при закупівлях деяких позицій все ж таки була досягнута економія коштів у порівнянні з очікуваною вартістю. Таким чином, в результаті маємо кінцеву економію у розмірі 693 млн гривень.

Виділений бюджет – 6,2 млрд грн

Економія – 693 млн грн

Топ 15 закупівель, на яких було досягнуто найбільшої економії

Напрями	Перелік МНН	Очікувана вартість, млн грн	Сума договорів, млн грн	Економія, млн грн	%* економії
ССЗ	Біопротез серцевого аортального клапана для черезшкірної транскатетерної імплантації	86,4	41,3	45,1	52%
Доросла онко	Фулвестрант, шприци, 250 мг	66,8	40,4	26,4	39%
Донорство крові	Витратні матеріали для автоматичного цитаферезу типу Тріма, або еквівалент; Витратні матеріали до апарата вірусінактивації плазми типу Macotronic, або еквівалент	50,9	29,6	21,3	42%
Дитяча онко; ПІД	Посаконазол, флакони, 105 мл (40 мг/мл)	38,2	17,1	21,1	55%
Нанізм	Соматропін із засобом введення, флакони	42,7	22,1	20,6	48%
Доросла онко	Дазатиніб, таблетки, 50 мг; 70 мг	35,9	9,0	26,9	75%
Ендопротези	Система кохлеарної імплантації призначена для компенсації глухоти	40,5	25,3	15,2	38%
Доросла онко	Азациитидин, флакони, 100 мг	21,1	7,1	14,0	66%
ССЗ	Балонний катетер з лікувальним покриттям	23,4	9,6	13,8	59%
Доросла онко	Еверолімус, таблетки, 10 мг	59,1	47,5	11,5	20%
Доросла гемофілія	Фактор коагуляції крові людини VIII (плазмовий), флакони, 1000 МО	65,5	55,4	10,1	15%
Доросла онко	Посаконазол, флакони, 105 мл (40 мг/мл)	15,3	5,3	10,0	65%
ССЗ	Керований абляційний катетер однонаправлений	42,1	32,5	9,6	23%
Цукровий діабет	Тест-смужки для визначення глюкози	50,3	41,0	9,2	18%
ССЗ	Комплект для проведення процедури безперервного життєзабезпечення (екстракорпоральна мембранна оксигенація) для дорослих	20,7	12,0	8,7	42%

* відсоток економії у порівнянні з очікуваною вартістю

Кількість закуплених позицій: порівняння з планом

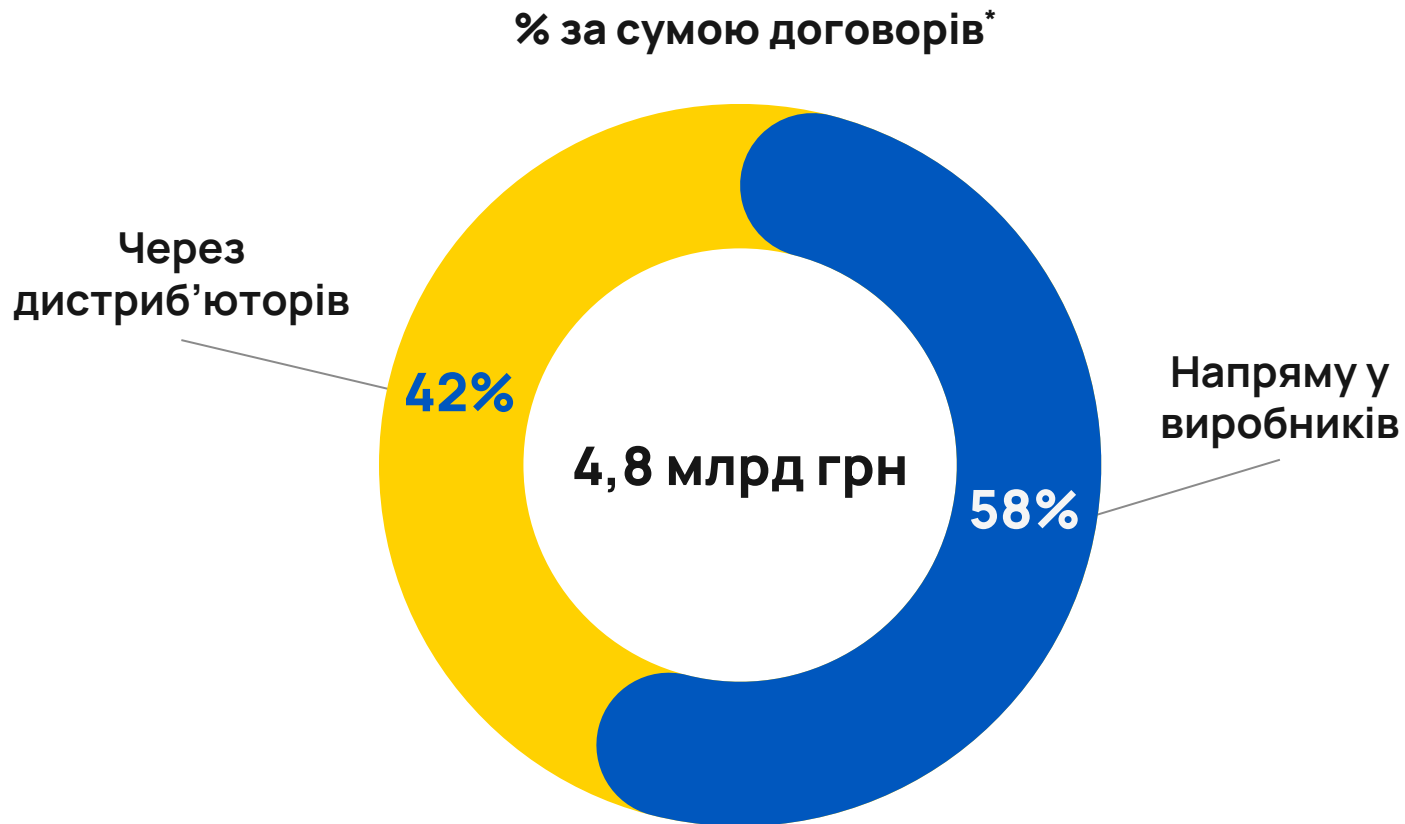
Напрями	Доведена к-сть МНН	Закуплена к-сть МНН	% забезпечення
ДЦП	1	1	100%
Донорство крові	174	174	100%
ДРТ	8	8	100%
Ендопротези	11	11	100%
ІСД	2	2	100%
ЛАГ	6	6	100%
Муковісцидоз	5	5	100%
Нанізм	2	2	100%
Орфанні	11	11	100%
Розсіяний склероз	7	7	100%
Скринінг	7	7	100%

Напрями	Доведена к-сть МНН	Закуплена к-сть МНН	% забезпечення
Цукровий діабет	2	2	100%
ЮРА	8	8	100%
Доросла онкологія	105	102	97%
ССЗ	152	148	97%
Гепатити В та С	15	14*	93%
Дитяча гемофілія	24	22	92%
Дитяча онкологія	135	123	91%
Доросла гемофілія	23	21	91%
Аутизм	24	21	88%
ПІД	16	14	88%
Летальність	4	2	50%

* в тому числі два препарати, що надійшли як гуманітарна допомога

Укладені договори: виробники vs дистриб'ютори

У 2022 році з виробниками продукції було укладено 153 контракти на закупівлю 274 позицій на суму 2,8 млрд грн, що складає 58% від загальної вартості всіх договорів. З дистриб'юторами уклали 239 договорів на закупівлю 423 позицій. Ці угоди склали 42% від загальної суми всіх договорів та становлять 2 млрд грн.

* не враховуючи ДКД

Топ 10 найбільших постачальників за сумою договорів

Переможці	Сума договорів, млн грн	Кількість договорів	Кількість позицій
Medtronic Trading NL B.V.	478,9	30	30
ТОВ "РОШ УКРАЇНА"	358,7	3	13
Містрал Кепітал Менеджмент Лімітед	343,6	9	18
M.Biotech Limited	293,4	5	12
ПФАЙЗЕР ЕКСПОРТ БІ.ВІ.	258,8	2	12
ТОВ "Ново Нордіск Україна"	252,4	5	12
Аккорд Хелскеа Полска Сп. з о.о.	213,4	7	46
ТОВ "Людмила-Фарм"	210,3	41	45
ТОВ "БІОФАРМА ПЛАЗМА"	189,2	2	6
Octapharma AG	134,9	5	12

Приклади медикаментів, ціни на які знизилися порівняно з минулими роками

Напрями	Перелік МНН	2022 Ціна за одиницю, грн	2021 Ціна за одиницю, грн	2020 Ціна за одиницю, грн	Економія* відносно 2021 року	Економія відносно 2020 року
Дитяча онко	Каспофунгін, флакони, 50 мг	4 388,24	10 082,00	10 056,43	-56%	-56%
Дитяча онко	Фентаніл, пластири, 50 мкг/год	244,00	429,00	-	-43%	-
Доросла онко	Мітоксантрон, флакони, 20 мг	1 430,23	2 047,94	2 155,73	-30%	-34%
Дитяча онко	Метилпреднізолон, флакони, 500 мг	271,98	382,00	332,83	-29%	-18%
Дитяча онко	Лінезолід, розчин для інфузій, 100 мл (2 мг/мл)	301,48	411,49	447,00	-27%	-33%
ЮРА	Етанерцепт, шприци, 25 мг	1 075,00	1 384,69	-	-22%	-
Доросла онко	Кислота золедронова, флакони, 4 мг	59,00	74,00	-	-20%	-
Дитяча онко	Метотрексат, флакони, 5000 мг	2 400,00	2 989,20	2 989,20	-20%	-20%
Доросла онко	Еверолімус, таблетки, 10 мг	687,62	854,35	-	-20%	-
Дитяча онко	Метотрексат, флакони, 10 мг/мл по 5 мл	164,03	197,01	197,01	-17%	-17%

* порівняння цін проводилося на ідентичні торгові марки, форми випуску та дозування

Приклади медикаментів, ціни на які збільшилися порівняно з минулими роками

Напрями	Перелік МНН	2022 Ціна за одиницю, грн	2021 Ціна за одиницю, грн	2020 Ціна за одиницю, грн	Переплата* відносно 2021 року	Переплата відносно 2020 року
Доросла онко	Етопозид, флакони, 200 мг	211,82	129,78	140,64	+63%	+51%
ПІД	Ітраконазол, флакони, 150 мл (10 мг/мл)	1 850,00	1 198,26	-	+54%	-
Орфанні	Нітизинон, капсули тверді, 10 мг	1 786,95	1 210,00	-	+48%	-
Дитяча гемофілія	Фактор коагуляції крові людини VIII (плазмовий), флакони, 500 МО	2,98	2,05	2,35	+45%	+27%
Дитяча онко	Іміпенем у комбінації з циластатином, флакони, 500 мг/500 мг	133,00	95,00	-	+40%	-
Летальність	Протидифтерійна сироватка (дифтерійний антитоксин) (кінська), флакони, 10000 МО	0,29	0,21	-	+38%	-
Дитяча онко	Циклофосфамід, таблетки, 50 мг	23,53	18,15	18,15	+30%	+30%
ЛАГ	Амбрізентан, таблетки, 10 мг	305,17	244,86	-	+25%	-
ДРТ	Пропофол, флакони, 10 мг/мл, 20 мл	35,52	28,96	26,99	+23%	+32%
Розсіяний склероз	Глатирамеру ацетат, шприци, 40 мг	361,13	300,00	219,19	+20%	+65%

* порівняння цін проводилося на ідентичні торгові марки, форми випуску та дозування

Як коливання валютного курсу вплинуло на закупівлі у 2022 році

Близько у чверть позицій були внесені зміни до договорів, де предметом додаткових угод є збільшення ціни за одиницю товару, спричинене коливанням курсу валют, що призвело до зменшення кількості медикаментів, які були закуплені. Під час аналізу цін було виявлено, що різниця між першою ціною договору та поточною ціною становить від 5% до 28%. Приблизно за такою ж різницею змінився й обсяг закупівель.

Напрями	Перелік МНН	Договір		Додаткова угода		Різниця	
		Кількість одиниць	Ціна за одиницю, грн	Кількість одиниць	Ціна за одиницю, грн	В кількостях, %	В цінах, %
ЛАГ	Бозентан, таблетки, 62,5 мг	23 576	85,20	18 872	106,24	-20%	+25%
ЮРА	Адаліумаб, шприци, 40 мг	5 868	1 271,50	4 984	1 496,81	-15%	+18%
Доросла онко	Трастузумаб, флакони, 150 мг	126 895	1 462,50	110 344	1 681,86	-13%	+15%
Розсіяний склероз	Глатирамеру ацетат, шприци, 20 мг	39 256	276,43	34 776	312,04	-11%	+13%
Дитяча онко	Аспарагіназа, флакони, 10 000 ОД	1 490	18 406,67	1 354	20 245,49	-9%	+10%

Порівняння цін ДП МЗУ з цінами у інших замовників на Prozorro у 2022 році (1)

Напрями	Перелік МНН	ДП МЗУ Ціна за одиницю, грн (без ПДВ)	Замовник	Ціна за одиницю, грн (без ПДВ)	Різниця в цінах, %*
Гепатит С	Даклатасвір, таблетки, 60 мг	6,23	ДУ "ІЕІХ НАМНУ"	56,00	-89%
Доросла онко	Гозерелін, шприци, 10,8 мг	1 440,45	Обласне територіальне медичне об'єднання м. Краматорськ	5 150,00	-72%
Дитяча онко	Каспофунгін, флакони, 50 мг	4 388,24	КНП "Київський центр трансплантації кісткового мозку"	11 500,00	-62%
Дитяча онко	Тейкопланін, флакони, 400 мг	179,99	КНП "Черкаський обласний онкологічний диспансер Черкаської обласної ради"	387,29	-54%
ЮРА	Адалімумаб, шприци, 40 мг	1 496,81	КПН "ОБЛАСНА КЛІНІЧНА ДИТ. ЛІКАРНЯ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ"	3 277,50	-54%
Доросла гемофілія	Еміцизумаб, флакони, 150 мг	649,00	ДОЗ КМДА	1 351,26	-52%
ЮРА	Голімумаб, шприци, 50 мг	15 307,20	КНП "ЦПМСД № 3" ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	30 845,90	-50%
Доросла онко	Еверолімус, таблетки, 10 мг	687,62	ДОЗ КМДА	1 080,00	-36%
ПІД	Ітраконазол, капсули, 100 мг	13,33	КМП "ЛІКАРНЯ ПРИДНІПРОВСЬКА"	17,33	-23%
Муковісцидоз	Панкреатин, капсули, 10000 ОД	5,54	КНП "Валківська ЦРЛ"	6,52	-15%

* порівняння цін проводилося на ідентичні торгові марки, форми випуску та дозування в обох замовників

Порівняння цін ДП МЗУ з цінами у інших замовників на Prozorro у 2022 році (2)

Напрями	Перелік МНН	ДП МЗУ Ціна за одиницю, грн (без ПДВ)	Замовник	Ціна за одиницю, грн (без ПДВ)	Різниця в цінах, %*
ЮРА	Тоцилізумаб, флакони, 200 мг	9 259,00	КНП "ДИТЯЧИЙ КОНСУЛЬТАТИВНО- ДІАГНОСТИЧНИЙ ЦЕНТР ІМЕНІ АКАДЕМІКА Б.Я. РЕЗНІКА" ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	10 196,00	-9%
Дитяча онко	Дакарбазин, флакони, 200 мг	277,24	КНП "МУКАЧІВСЬКА ЦРЛ"	305,45	-9%
Дитяча онко	Ленограстим, флакони, 33,6 млн МО	1 715,30	КНП "Київський центр трансплантації кісткового мозку"	1 852,45	-7%

Така суттєва різниця в цінах не може не насторожувати, але в більшості випадків маємо очевидні причини такому явищу. По-перше, через те, що регіональні замовники закупають в десятки, а інколи і в сотні разів меншу кількість медикаментів, ніж ДП "Медичні закупівлі". А, як відомо – чим більша кількість, тим менша ціна, і тут це правило досить показове. По-друге, часто замовники об'єднують в одну закупівлю різні лікарські засоби, тим самим обмежують кількість потенційних учасників тендеру, що призводить до відсутності конкуренції та дозволяє продавцеві встановлювати високі ціни на товари.

* порівняння цін проводилося на ідентичні торгові марки, форми випуску та дозування в обох замовників

Поставки медикаментів в заклади охорони здоров'я (1)

Доступ пацієнтів до безоплатних ліків є надзвичайно важливою складовою успішного лікування та запобігання виникненню ускладнень або летальних випадків. Незважаючи на досить високі показники закупівель у надзвичайно складних умовах 2022 року, із постачанням препаратів до лікарень були великі проблеми, які призвели до одного з найбільших дефіцитів за останні роки.

Протягом 2022 року БФ “Пацієнти України” спільно з представниками інших громадських та пацієнтських організацій неодноразово підіймали питання на рівні представництва МОЗ та ДП МЗУ щодо своєчасного постачання ліків у медзаклади. Ще влітку ми прогнозували можливу нестачу лікарських засобів за окремими нозологіями та закликали спільно з постачальниками розробити чіткий алгоритм дій, аби забезпечити оперативне постачання медикаментів в Україну та запобігти критичному перериванню у лікуванні пацієнтів.

Під кінець року найбільш очевидний дефіцит ліків відчували пацієнти з онкологією. Спільнота з цим захворюванням є однією з найактивніших в Україні та постійно відслідковує, як держава закуповує препарати та їх залишки в онкоцентрах. У соцмережах ми фіксували сотні повідомлень від пацієнтів та родичів, що ліків немає в багатьох областях країни, а отже маємо сотні підтверджених історій від реальних людей.

Поставки медикаментів в заклади охорони здоров'я (2)

У більшості випадків це дороговартісні препарати, які потрібно приймати регулярно. Деякі з них недоступні навіть в аптечних мережах, що призводить до безвихідних ситуацій, прогресу хвороби у пацієнтів та навіть смерть.

Ще одним доказом відсутності деяких препаратів в регіонах є постійні запити щодо доступу до онкологічних ліків, які надходять на гарячу лінію БФ “Пацієнти України” — “Номер здоров'я”. Кількість таких запитів становить понад 70% від усіх звернень на лінію.

Наприклад, таргетний препарат Трастузумаб, для лікування пацієнтів, які хворіють на рак молочної залози — мав бути поставлений в Україну на початку листопада, але по факту препарат почав надходити невеликими частинами в медзаклади лише в січні 2023 року. Така ж сама ситуація з хіміопрепаратом Оксаліплатин, який використовується в першій лінії терапії колоректального раку, з Паклітакселом, який широкоживаний при лікуванні багатьох онкологічних захворювань, або з Капецитабіном, якого не було в багатьох областях країни майже півроку. Відтак робимо висновки, що пацієнти мали відкладати своє лікування через нестачу препаратів від 3 до 6 місяців, а при лікуванні онкології такі терміни є катастрофічними та подекуди несумісними з життям.

Висновок

2022 рік — це третій рік, коли ДП “Медичні закупівлі України” закуповувало препарати за централізованими програмами МОЗ України. За рік було придбано 94% необхідних медикаментів по 22 напрямам від загального доведеного переліку та зекономлено близько 693 млн грн державних коштів. Але, на жаль, невикористані протягом календарного року кошти мають повертатися в державний бюджет — через обмеження в законодавстві ДП МЗУ не має можливості продовжити закупівлі за бюджетні кошти 2022 року у 2023 році, аби використати зекономлені кошти на додаткові ліки, як це, наприклад, могли робити міжнародні організації. Тож, на жаль, зекономлені 693 млн грн було повернуто до бюджету.

Підсумовуючи, маємо різні результати — як заощадження, так і переплату у порівнянні з попередніми роками, вдалий старт закупівель за договорами керованого доступу, закуплені інноваційні ліки, конкуренцію на торгах, нижчі ціни порівняно з регіональними замовниками тощо.

Проте акцентуємо на тому, що відбувся провал у постачанні онкологічних препаратів, якого Україна не знала вже багато років. Причини провалу — комплексні. Вони полягають як у некоректному зборі потреб, так і у затримках поставок з боку переможців тендерів, так і у неоптимальному розподілу препаратів по регіонах. Мусимо вкотре наголосити на тому, що ключовою метою державних закупівель — є забезпечення пацієнтів необхідними медикаментами.

Адже якість та швидкість постачання ліків — це не тільки про ефективність закупівель, але і про здоров'я та добробут українців.

Тож спираючись на досвід 2022 року, питання щодо налагодження детального планування та постійного контролю зі сторони МОЗу за всіма закупівельними процесами задля своєчасного та цілковитого забезпечення пацієнтів лікарськими засобами стає ще актуальнішим. Основними задачами мають бути — забезпечення достатнього фінансування на централізовані закупівлі, вдосконалення підходу до збору потреб у ліках від регіонів, регулярний моніторинг та аналіз наявних залишків в лікарнях, відстежування термінів поставок медикаментів в Україну та впровадження нового механізму розвезення ліків по медзакладах.

**ПАЦІЄНТИ
УКРАЇНИ**